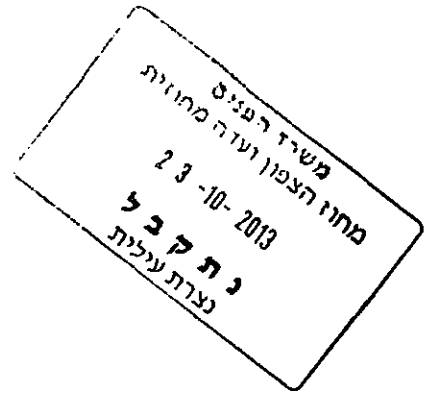

מרחב צפון

נספח נופי לתכנית מס' ג/15214 מתחם יער פקיעין

מאי 2011

הודעה על אישור תכנית מס' 15214
פורסמה בילקוט הפרסומים מס' _____
מיום _____

משרד הפנים מחוז צפון
חוק התכנון והבניה תש"ל ה' 65
אישור תכנית מס' 15214
הועדה המחוזית לתכנון ובניה החליטה
ביום 9/7/12 לאשר את התכנית
מנהל מינהל התכנון
אלכס סגול אדר
מ.מ. יו"ר הועדה המחוזית

1. תיאור גאוגרפי של האיזור

התכנית הקרויה מתחם יער פקיעין כוללת שטחים שבין אזור התעשייה תפן לפקיעין ושטחים החובקים את הישובים כסרא, סמיע, חרשים, חלוץ ולפידות. רב השטחים המאושרים בתחום התכנית הם יערות נטע אדם קימים, יערות טבעיים לשימור ושטחים חקלאיים.

החורש הטבעי באזור כולל מספר מינים: אלון מצוי, אלה ארץ ישראלית, ער אציל, קטלב, אלון תולע ועוד.

את השטח חוצים (ממזרח למערב שני נחלים). נחל כישור בצפון המתחם ונחל בית העמק במרכז השטח.

מערך הישובים באזור כולל: בצפון: ינוח, סמיע ופקיעין, במרכז: לפידות, כסרא, חרשים וחלוץ ובדרום: דיר אל אסד, לבון ונחף.

מערכת הדרכים באזור כוללת הדרכים הבאות:

בגבול המזרחי דרך מסי 864 (מצומת רמה לצומת חסן), המוגדרת דרך אזורית עפ"י תמ"א 3. בחלק המערבי דרך מסי 854 (מצומת כרמיאל לצומת תפן), המוגדרת דרך אזורית עפ"י תמ"א 3.

2. יחידות נוף

מרחב התכנון בעיקרו הוא אזור של שטח טבעי פתוח בעל טופוגרפיה משתנה, שבתחומו מצויים מספר ישובים.

הנוף הטבעי כולל אזורים מיוערים ביערות נטע אדם, אזורי טרשים, מתלולים חשופים, שטחי חקלאות מעובדים, אזורי חציבה ועוד.

איפיון השטח באמצעות חלוקתו ליחידות נוף (כפי שיפורט להלן), מאפשר ניתוח השטח מבחינה נופית, מתן ערכיות ליחידות הנוף השונות, קביעת גבולות השטחים ליעור (מסוגים שונים) ומתן הנחיות לתכנון פרטני של השטח הפתוח.

א. **שטח בנוי** - שטחי הישובים הקיימים: דיר אל אסד, לבון, חלוץ, חרשים, פקיעין, כסרא, סמיע, אזור תעשייה תפן ולפידות.

ב. **שטח חקלאי** - שטחי עמקים פנימיים ו/או שטחים מישוריים המעובדים למטרות חקלאות. ניתן לאתר אזורים בהם גידולי שדה שונים, בוסתנים וחלקות מטע. בחלקים נרחבים של השטח קיימים מטעי זיתים.

ג. **פסיפס שטחים חקלאיים ומיוערים** - שטחי גבעות או שיפולי השלוחות בהם קיים עירוב של שטחי חקלאות ושטחי יערות נטע אדם.

ד. שטח טבעי פתוח - אזור המתאפיין בצמחיה טבעית ומצוי בשני אזורים במתחם :

* הרצועה הכוללת השטחים שממזרח לפקיעין ומשני צידי הישובים חרשים, חלוץ, לבון, לפידות (שמורות נחל בית העמק, מתלול צורים וסביבותיהם).

* השטח שבין כסרא, סמיע, אזור תעשייה תפן וכפר ורדים (שמורת הר סנה וסביבתה).

3. הנחיות לתכנון

האזור בעיקרו מתאפיין בסוגים שונים של שטחים פתוחים, כפי שפורטו בסעיף 2 שלעיל, המהווים חלק מרצף השטחים הפתוחים בין צפת לעכו.

בתחום השטח ובשוליו מתפתח באופן מתמיד התחום הבנוי של הישובים על חשבון השטחים הפתוחים. אחת ממטרות התכנית העיקריות היא לשמר את אופי השטח כשטח פתוח (טבעי או מעשה ידי אדם) ולתת תוקף סטטוטורי למעמדו ככזה.

על מנת להשיג מטרה זו, יש להגדיר באופן מדוייק, כפי שקובעת התכנית, מגוון שטחים פתוחים (גבולות ושימושים) בעלי ערכיות שונה: משמורות טבע בעלות הערכיות הגבוהה ביותר, יערות לסוגיהם השונים (מיער נטע אדם קיים ועד יער טבעי לשימור) ושטחים חקלאיים מובהקים או מעורבים בשטחי יער.

א. שטח טבעי פתוח - יחידות הנוף הרגישות ביותר לפיתוח אשר בתחומן מומלץ שלא לפתח או לבצע נטיעות חדשות.

הפעילות בתחום שטחים אלו תעשה במטרה לשמור על ערכי הטבע הקיימים ולאפשר התפתחות טבעית של השטח.

ב. פסיפס שטחים חקלאיים ומיוערים - רמת הרגישות של אזורים אלו בינונית והם המתאימים יותר לפיתוח והסדרת יערות קיימים ונטיעת יערות חדשים.

ליערות הנטועים תפקיד חשוב בעידוד התחדשות צומח טבעי ויצירת מגוון נוף טבעי פתוח. יחד עם זאת יערות נטועים עלולים להשפיע באופן שלילי על מערכות אקולוגיות טבעיות ע"י דחיקת מינים מקומיים, הגברת הסיכון לשריפות וכו'.

על מנת להקטין הפוטנציאל של ההשפעות השליליות ולהגביר את תרומתם של היערות הנטועים לסביבה

הטבעית, להלן הנחיות לממשק היער הנטוע בתחום התכנית :

- * טיפולים מקומיים להכנת שטחי נטיעות.
- * שימוש בקוטלי עשבים באופן מקומי.
- * נטיעות רב מיניות.
- * הרחבת השימוש בעצים רחבי עלים טבעיים בנטיעות.
- * הגברת השימוש במקורות של זרעים מקומיים.
- * הגברת השימוש בהתחדשות ובזריעה טבעית לחידוש היער.
- * שימוש בצפיפויות נטיעה משתנות, כדי לגוון את מבנה היער.
- * שמירתם וטיפוחם של עצי תת היער הטבעיים.
- * השארת שטחים פתוחים ולא נטועים בתוך היער.
- * זיהוי בתי גידול של מינים נדירים בתוך היער והתחשבות בהם.
- * שימוש בעוצמת דילול משתנות במטרה לגוון את מבנה היער.
- * שינוי מבנה היער מיער חד גילי ליער רב גילי.
- * ריסוק ענפים ופסולת יער ומחזורם בנטיעות.

ג. שטח חקלאי - יחידות נוף אלו אשר כוללות שטחים חקלאיים מעובדים בלבד לא נכללו בתחום התכנית, אולם מומלץ לשמרם כשטחים לעיבוד חקלאי בלבד, ללא בינוי כלשהו.